

УДК 658

Михайло Галушчак, Марія Лахманюк

Тернопільський національний технічний університет

ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Mykhaylo Halushchak, Mariya Lakhmanyuk

BACKGROUND OF THE STATE OF STRATEGIC MANAGEMENT

Державний стратегічний менеджмент є способом планування, організації і керівництва процесом реалізації стратегічних цілей забезпечення життєдіяльності, розвитку та безпеки суспільства, держави.

Для здійснення стратегічного планування у сфері державного управління забезпеченням національної безпеки держави має бути створена відповідна система. Сьогодні така система в Україні перебуває на стадії свого формування і можна говорити тільки про її окремі елементи. У книзі Дж. М. Брайсона розглянуто п'ять основних типів систем стратегічного планування, що можуть бути застосовані у сфері державного управління: менеджменту «з нарощуванням компонентів»; менеджменту стратегічних проблем; контрактна; портфельного менеджменту; менеджменту за допомогою цілей та контрольних індикаторів. Розглядається можливість створення такої системи на основі комбінації елементів наведених вище систем, а також необхідність коректного застосування таких систем з метою запобігти надмірному формалізму, консервативності й бюрократичності, щоб не пов'язувалися з хибними прогнозами і не підміняли собою ефективне стратегічне мислення і дії.

Процес стратегічного планування можна представити послідовністю таких основних кроків: ініціювання та узгодження процесу стратегічного планування; визначення місії, цінностей, офіційних завдань сектору безпеки та його окремих складових; здійснення стратегічного моніторингу та аналізу зовнішніх та внутрішніх чинників впливу з метою виявлення можливостей, загроз (ризиків, викликів), стратегічних проблем; розробка та затвердження стратегій та інших стратегічних документів щодо забезпечення національної безпеки, а також їх коригування; розробка процесу ефективного впровадження цих документів тощо. Впровадження стратегій та інших документів стратегічного рівня й призначення є однією з найважливіших функцій державного управління забезпеченням національної безпеки й має здійснюватися на стратегічному, оперативному і тактичному рівнях. Терміни дії стратегій, як правило, є компромісом між бажанням керівництва держави утримати їх без будь-яких кардинальних змін в довгостроковій перспективі та рівнем їх відповідності реальному стану та динаміки змін процесів у цій сфері протягом їхньої дії. За впровадження стратегій формується чітке усвідомлення того, що має бути зроблено, коли та хто має це зробити; виявляються та усуваються перешкоди втіленню в життя нових рішень; здійснюється формальне та підсумкове оцінювання досягнення стратегічних цілей; зберігаються основні риси ухвалених стратегій та прогнозуються моменти їх перегляду; створюється новий організаційний контекст забезпечення результативних змін, створюються програми і плани на середньострокову та короткострокову перспективу, визначаються видатки, зокрема затвердження обсягів асигнувань, фінансування розробки програм і планів та контроль використання бюджетних коштів.